Maandag 22 November 1943 DAGBLAD 60ste Jaargang, No. 4061

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zon..ags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Grote Slag ten Westen van Kiev.

Russen doen nieuwe doorbraak in de Dnjepr-bocht.

Noordamerikanen landen op eilanden Tarawa en Makin in de Gilbert-groep.

Geallieerden in Italië vorderen een weinig.

DE STRIJD TEN WESTEN VAN KIEV.

Edward Ball seint uit Londen:

Twee grote legers, samen misschien wel een half millioen man, bevechten elkaar in een laaiende strijd bij de Dnjepr-bocht, die het aanschijn kreeg van het grootste kansenspel der Oostelijke campagne tussen Hitler en Stalin. De Duitse herovering van Zjitomir veranderde het gehele voorkomen van de strijd en Hitler werpt alles wat hij kan tegen de Russen in een poging om achter de Sovjet-legers in Korosten en Ovruch te komen en deze af te snijden. Slaagt hij hierin, dan zal de baan vrij zijn voor de nazies om Kiev opnieuw binnen te stormen; voorts zal de gehele Russische wig bij Kiev worden opgeruimd met een reusachtige hoeveelheid manschappen en materiaal, terwijl een opening in de Russische linie zal worden geslagen van wel 250 kilometer.

Zich gesteld ziende voor deze vijandelijke poging koos Stalin zelf de bijna even hachelijke kans door zijn legers opdracht te geven in weerwil van de nazie-bedreiging voorbij Ovruch op te rukken en het offensief over de Dnjepr door Tsjerkassy voort te zetten in een poging om de indringers, die bij Zjitomir en Fastov aanvallen, in te sluiten. Indien deze twee Russische bewegingen tot een succesrijke einde worden doorgezet zullen de nazies van drie zijden samengeperst worden, dan zal Stalin de winnaar zijn en de overwinning van de slag om de Dnjepr verzekerd zijn (Londen, (AP) 21.11).

NIEUWE RUSSISCHE LANDING OP DE KRIM.

Het DNB zeide, dat de Russen een nieuwe landing op de Krim hebben gedaan ten Zuiden van Kertsj, doch de meeste van de 20 zwaar beladen landingsvaartuigen terug moesten keren en drie ervan tot zinken werden gebracht (Londen, (AP) 22.11).

NIEUW RUSSISCH OFFENSIEF.

Henry Cassidy sein uit Moskou:

De Duitse stellingen bij Krivoi Rog, de belangrijke stad in de Dnejpr-bocht, worden bedreigd door een nieuwe Russische aanval, welke blijkbaar ten doel heeft de nazie-strijdkrachten af te leiden, welke aanvallen in de Korostysjev-sector in de Noordelijke Oekraïne Berichten van het front deelden mede, dat de Russische aanvallen ten Zuiden van Krementsjug, een der oorspronkelijke Russische bruggehoofden op de Westelijke oever van de Dnjepr, gisteren de vijandelijke weerstand braken en daar 8 verdedigingsbases van de nazies onder de voet liepen.

Ongeveer 3000 Duitsers werden gedood en 60 tanks werden buiten gevecht gesteld.

Deze aanval levert nieuwe moeilijkheden aan die waarvoor de nazies zich reeds gesteld zien, maar zij gingen niettemin voort met hun aanvallen in het gebied van Korostoysjev ten Westen van Kiev, hoewel zij voor hun pogingen niets konden tonen dan hevige verliezen in manschappen en machines sedert zij Zjitomir veroverden.

De bekende scène wordt dus nogmaals getoond: de Duitsers vallen aan met grote concentraties van troepen, tanks en vliegtuigen in een smalle sector, terwijl de Russen de slagen opvangen met wijd verspreide strijdkrachten en in andere sectoren terugslaan.

Er bestaat echter geen neiging om de kracht van de Duitse aanvallen bij Korostysjev te onderschatten. Russische berichten zeiden gisteravond dat de toestand ernstig is. Ook sprak men niet meer over de vijandelijke verrichtingen als „tegenaanvallen".

Het Russische communiqué zeide gisteren, dat de Duitsers in een sector in het gebied van Korostysjev drie opeenvolgende tankaanvallen deden, welke door het geschut werden teruggeworpen. Ook werd een golf van voetvolk stuk geslagen met hevige verliezen en nog een andere aanval kostte den nazies duizend man, aldus zeide het buletin. De Korostysjevsector ligt op 95 kilometer ten Westen van Kiev en 30 kilometer ten Oosten van Zjitomir, dat het Rode leger Vrijdag opgaf. Het Duitse communiqué gaf gisteren een „hardnekkige weerstand" toe, doch zeide, dat de nazies verder vooruitkwamen in de richting van Kiev. De radio van Berlijn zeide later, dat de Duitsers tot binnen 65 kilometer van Kiev kwamen (Moskou, (AP) 22.11).

NOORDAMERIKAANSE LANDINGEN IN GILBERT-EILANDEN.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier maakte bekend, dat Noordamerikaanse troepen zijn geland op de eilanden Makin en Tarawa in de Gilbertgroep. Hevige gevechten vinden plaats. Het communiqué, dat door de radio van Tokio werd uitgezonden, zeide, dat de landingen volgden op een bombardement door Noordamerikaanse vlootstrijdkrachten, waaronder slagschepen en vliegdekschepen (Londen, (AP) 22.11).

JAPANSE VORDERING IN CHINA.

Een nieuwe Japanse bedreiging voor de belangrijke stad Tsjangsja in Midden-China ontstond bij de nadering van Tsjangteh door de indringers op 176 kilometer ten Noord-Westen ervan. Volgens de laatste berichten wordt thans gevochten op ongeveer 16 kilometer ten Noorden en Noord-Westen van Tsjangteh, welks val de belangrijke rijstverschepingen uit Hunan naar Seehwan ernstig zal aantasten (Tsjungking, (AP) 22.11).

VERRICHTINGEN VAN DE CHINESE LUCHTMACHT.

Het Hoofdkwartier van Generaal Joseph Stillwell maakte bekend, dat Mitchells Zaterdag bij wijze van steun aan de Chinese troepen in Midden-China de Japanse installaties te Tzeli hebben gebombardeerd, op 145 kilometer ten Zuiden van Itsjang. Er werden vele branden gesticht. Andere vliegtuigen bombardeerden de opslagplaatsen en barakken op het eiland Nampang voor de Chinese kust. Alle Noordamerikaanse vliegtuigen keerden veilig terug (Tsjungking, (AP) 22.11).

GEALLIEERD COMMUNQUE VAN NOORD-AFRIKA.

Zondag.

„Er viel meer regen aan het front van het 8e leger, doch succesrijke patrouille-operaties werden uitgevoerd en de stellingen werden verbeterd. Het dorp Archi op 3 kilometer ten Oosten van de rivier de Sangro en de hooggelegen grond in de nabijheid werden door onze troepen genomen. Aan het front van het 5e leger, waar de weersomstandigheden nog slecht zijn, vonden patrouille-activiteiten plaats. Gisteren was de luchtactiviteit zeer gering vanwege het slechte weer. Op 19 November vielen patrouillevliegtuigen rollend materiaal te Padua en ten Westen van Ferrara aan. Een onzer vliegtuigen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 21.11).

Maandag.

„Er viel veel regen in alle gevechtsgebieden, waardoor de bewegingen moeilijk werden gemaakt. De operaties aan beide legerfronten waren beperkt. Het 8e leger won enig terrein in de midden-sector. Onder de troepen, die de laatste tijd in Italië arriveerden, bevindt zich een groot aantal Canadezen.

In de nacht van 19 op 20 November ontmoetten en bestreden Britse torpedojagers, welke opereerden voor San Benedetto aan de Oostkust van Italië een vijandelijk convooi van kleine vaartuigen. Een lichter werd in de grond geboord en een andere werd waarschijnlijk in de grond geboord. Ook werd een sleepboot beschadigd.

Vijandelijke kustbatterijen openden het vuur. Onze schepen liepen slechts schade aan de bovenbouw op. Er vielen ehter enkele slachtoffers te betreuren. De naaste bloedverwanten zijn in kennis gesteld.

De spoorbrug te Fano en de rangeerterreinen te Chiusi weren gisteren gebombardeerd door middelzware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht geëscorteerd door lange afstands gevechtsvliegtuigen. Middelzware bommenwerpers vielen ook de haven van Civita Vecchia aan. Spoorwegobjecten langs de Oostkust van Italië en doelen in het gevechtsgebied werden gebombardeerd door lichte bomenwerpers. Gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen vielen ook doelen in het gevechtsgebied aan en motortransporten in Albanië. In de nacht van 20 op 21 November werden spoorwegobjecten ten Zuiden van Ancona gebombardeerd door lichte bommenwerpers. Een vijandelijk vliegtuig werd gebombardeerd en een onzer toestellen wordt vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 22.11).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUE.

„In Serbië vinden gevechten plaats met Duitse en Bulgaarse troepen en de Tsjetniks van Mihailovitsj. Duitse en Bulgaarse eenheden deden een aanval op Krenje. Zij verloren 30 doden en vele gewonden en werden tot de terugtocht gedwongen.

In het gebied van Uzhice voeren de Tsjetniks van Mihailovitsj, gesteund door Bulgaarse bezettingstroepen, een gedwongen mobilisatie uit van alle mannen, die in staat zijn wapenen te dragen; voorts vorderen zij met geweld alle beschikbare voedselvoorraden op.

Bij een gevecht met de Tsjetniks werden enkele gevangenen gemaakt. Ook werden 2 machinegeweren veroverd. In de Bosnische provincie Krajena werd de plaats Pazin bezet. 4 Machinegeweren en 4 howitzers werden buit gemaakt. De gevechten tegen de Duitse en Ustasj-troepen buren voort. In Midden-Bosnië tussen Doboe en Derventa vernielden eenheden van de 5e brigade 2 locomotieven en 23 wagons met oorlogsmateriaal. In het Westen van Bosnië worden succesrijke gevechten geleverd en Cardak nabij Krupa werd bezet. 60 Domobrani (manschappen van Pavelitsj's leger) kwamen met hun wapenen over naar de Partijgenoten.

In Herzegowina vinden bittere gevechten plaats in het gebied van de steden Trebinje Lubenje en Nevesenje. De vijand verloor 70 doden en vele gewonden.

5 Machinegeweren en 35 geweren werden genomen. In Slowenië deden Sloweense Partijgenoten een tegenoffensief op enkele punten. Er wordt bitter gestreden nabij Novo Mesto" (Londen, (AP) 22.11).

MIHAILOVITSJ DOET EEN BEROEP OP DE TROEPEN VAN PAVELITSJ.

Een communiqué van het Joegoslavische leger maakte bekend, dat Generaal Draja Mihailovitsj, Bevelhebber van Koning Petars guerrillero's in Joegoslavë, een beroep gedaan heeft op alle officieren en manschappen van Ante Pavelitsj's Croatische leger om te desserteren en te wachten op de aankomst van „onze grote Geallieerden, die spoedig naar ons land zullen komen". Het leger van Pavelitsj, genaamd „Domobrani", dient de Duitsers. De verklaring van Mihailovitsj zeide, dat zijn commandanten orders hadden „voor elkeen wiens handen niet bevlekt zijn met het bloed zijner broeders" (Caïro, (AP) 20.11).

UMBERTO NAAR U.S.A.?

De radio van Rome zeide in een bericht uit Gibraltar, dat de Italiaanse Kroonprins Umberto spoedig zal vertrekken voor een bezoek aan Noord-Amerika (Londen, (AP) 20.11).

DE QUAESTIE PÉTAIN.

Thomas Hawkins seint uit Bern:

Een zegsman voor het Departement van Buitenlandse Zaken te Berlijn gaf onder gedekte bewoordingen bevestiging van de berichten omtrent een crisis te Vichy, waarbij Pétain als Hoofd van Staat zou willen aftreden. Met gebruik van de oude formule wanneer de Franse samenwerking niet zo schitterend gaat, citeerde de zegsman een bewering van den Berlijnsen correspondent van het Zwitserse blad „Basler Nachrichten", waarin gezegd wordt, dat de politieke toestand van Vichy een „binnenlandse aangelegenheid" is die niet voor bespreking vatbaar is.

Hieraan voegde hij toe: „Er is nog geen nieuwe phase in de ontwikkelingen bereikt, doch ongetwijfeld vinden binnenlandse ontwikkelingen plaats."

Hij ontkende evenwel de „geruchten" als zou Pétain zijn afgetreden, voor zover bekend te Wilhelmstrasse.

Bepaalde berichten uit Vichy zelf ontbreken, doch betrouwbare berichten van de grens zeggen, dat enkele vrienden van Pétain gearresteerd zijn en dat het aftreden van verschillende cabinetsleden verwacht wordt (Bern, (AP) 20.11).

Het nieuws van vandaag.

In het Centrale deel van de Stille Oceaan hebben de Noordamerikanen een eilanden-groep aangevallen, welke in Japanse handen was. De radio van Tokio maakte bekend, dat Noordamerikaanse troepen zijn geland op de eilanden Tarawa en Makin in de Gilbert-groep na een hevig vlootbombardement waaraan slagschepen en vliegdekschepen deelnamen. De vorige week hadden de eilanden gestaan onder een hevig luchtbombardement, gelijk door het Hoofdkwartier van Admiraal Chester Nimitz te Pearl Harbor werd bekendgemaakt. Tokio zegt, dat op de eilanden thans hevig gevochten wordt. De strijd aan de wereldfronten is trouwens overal feller. In Italië, in Rusland en in China.

Om de omgekeerde volgorde te nemen: In China wordt de belangrijke stad Tsjangsja in Midden-China wederom bedreigd door de Japanners nu zij Tsjangteh belegeren, op 175 kilometer er vandaan. De luchtmacht van Generaal Stillwell steunt de Chinese grondstrijdkrachten door aanvallen op Japanse installaties, verbindingswegen en opslagplaatsen.

In Rusland woedt de hevigste strijd ten Westen van Kiev waar de Duitsers langs een smalle sector aanvallen met grote strijdkrachten van tanks, voetvolk en vliegtuigen. De Russen bieden hardnekkig weerstand en bezorgen den vijand grote verliezen. Op andere plaatsen zijn het de Russen die vorderen. In de Dnjepr-bocht hebben zij hun aanval ten ZuidWesten en Zuid-Oosten van Krementsjug hervat. De Duitse weerstand is er gebroken en de bedreiging voor Krivoi Rog is weer toegenomen. Op de Krim werd ook nog een landing gedaan ten Zuiden van Kertsj maar biezonderheden van de strijd aldaar zijn niet bekend.

In Italië vorderden de Geallieerde legers weer een weinig, nu versterkingen zijn aangekomen, waaronder een groot aantal Canadezen. Vasto, Girardi en San Pietro werden genomen alsook Archi aan het front van het 8e leger. De radio van Parijs gaf toe, dat de nazies zich geheel achter de rivier de Sangro moesten terugtrekken. De luchtmacht deed aanvallen op doelen in Albanië en Noord-Italië.

In Joegoslavië zet Tito de felle strijd voort tegen de Duitsers en marionetten-troepen. Mihailovitsj deed een beroep op de troepen van Ante Pavelitsj's leger om te deserteren en te wachten op de komst der Geallieerden.

Een bericht meldt de ontruiming van Samos door de Geallieerden, doch dit is niet bevestigd van Geallieerde zijde.

De afgelopen Week.

Turkije's positie in de Geallieerde strategie ten aanzien van Europa.

Een zeer belangrijk telegram bereikte ons in de afgelopen week, afkomstig van den correspondent der Associated Press te Ankara. „Turkije", zo zeide hij, „beweegt zich naar een oorlog met de as. Ik was ervan overtuigd, dat het niet vóór de lente in oorlog zou kunnen komen maar nu ben ik ervan overtuigd, dat het met de lente in oorlog zal zijn.

Of Turkije in oorlog zal gaan weten wij niet, maar duidelijk is wel, dat het afgezien heeft van de politiek van voorzichtige neutraliteit en thans een koers is ingeslagen, welke van groter voordeel zal zijn voor de Verenigde Landen. Het plotselinge bezoek, dat Franz von Papen, de Duitse Ambassadeur, aan Duitsland en de Führer heeft gebracht, wijst er wel degelijk op, dat de nazies rekening houden met de mogelijkheid, dat Turkije zich pal tegenover hen zal stellen. En wat er verder nog op wijst is de Duitse onderneming in de Aegeïsche Zee om alle eilanden waar zich nog Geallieerde garnizoenen bevinden, in te palmen.

Wat dit laatste betreft — uit de bezetting der eilanden in de Aegeïsche Zee — kan worden opgemaakt, dat het Duitse Hoofdcommando er een groot belang aan hecht. In de Balkan heeft men de toestand zeker niet secuur in handen, niettegenstaande de half millioen troepen, die men er heeft. Heeft men echter beheersing over de talloze eilanden en daarmede over de Aegeïsche Zee, dan is een strategische versperring gevormd tegen de Geallieerden in het Midden-Oosten. Het Duitse doel is echter drievoudig:

1) Om een invasie van de Balkan via de Aegeïsche Zee te voorkomen;

2) Om te voorkomen, dat de Geallieerden door de Dardanellen en de Bosporus versterkingen zullen zenden naar de Zwarte Zee en de Russen;

3) Om indruk te maken op de Turken en hun kusten te belegen.

Is het wonder, dat Herr Hitler er daarom zoveel voor over heeft om deze hoeksteen terug te leggen in het Europese verdedigingssysteem?

Scherpe critiek is door de Engelse bladen geoefend op het beleid van Generaal Sir Henry Maitland Wilson in dit gebied. Men wijst er immers op, dat hij voldoende land- en luchtstrijdkrachten tot zijn beschikking heeft, om van vlootstrijdkrachten niet te spreken en toch......

Een feit is, dat Generaal Wilson nooit veel strijdkrachten heeft besteed aan de eilanden in de Aegeïsche Zee. Toen Italië capituleerde zond hij wat manschappen naar de eilanden waar de Italiaanse garnizoenen hen wilden verwelkomen. Dit ging zonder enig verlies. Maar geen poging werd gedaan om met een grootscheepse onderneming de beheersing te krijgen over de Aegeïsche Zee. Waarom de Generaal hiertoe niet overging kan komen door twee dingen: gebrek aan inzicht of de nutteloosheid tot zulk een onderneming omdat het plan voor de invasie van de Balkan niet voorziet in een aanval door de Middellandse Zee.

Hier is het dat de positie van Turkije in tel komt.

Want zo Turkije besloten heeft in oorlog te treden tegen de as of tenminste aan de Geallieerden bases af te staan, dan zal de kans geschapen zijn om met een grote nijptang beweging het Zuidelijk deel van de Balkan af te snijden. Van Italië uit kunnen de Geallieerden met de invasie van Joegoslavië beginnen, terwijl Bulgarije het eerste land zal zijn, dat tengevolge van de Turkse beslissing het wapengeweld zal meemaken.

Dit zal niet vóór de lente geschieden, wil men van het verrassingselement een zo groot mogelijk gebruik maken. Als Duitsland er geen aanleiding toe geve verwachten wij dus niet, dat de Turken vóór de lente vijandelijkheden zullen ondernemen, hetgeen intussen niet wil zeggen, dat daartoe tijdens de winter geen grote voorbereidingen zullen worden getroffen.

De Geallieerde leiders spreken nu met grotere zekerheid over de algehele poging om Duitsland er onder te krijgen in het jaar 1944. De grote aanval op West-Europa waar reeds zoveel over geschreven en gesproken is, zal dan moeten beginnen; de opmars in Italië, welke op het ogenblik niet volgens het plan gaat, zal moeten worden uitgevoerd; de Russen zullen hun huidig offensief maar hebben voort te zetten, en tenslotte kan de aanval op de Balkan worden ondernomen met de eventuele medewerking van Turkije.

Van belang is in verband hiermede de conferentie te Moskou geweest. Hoewel — gelijk Cordell Hull zeide — er geen geheime overeenkomsten zijn getekend kunnen wel besprekingen zijn gevoerd over onderwerpen, waarvan de buitenwereld niets vernomen heeft.

Van Turkije is zeker niets gezegd in de verklaringen, maar nauwelijks was de conferentie afgelopen of de Turkse Minister van Buitenlandse Zaken, Numan Menemencioglu, snelde naar Caïro om er met Anthony Eden, den Britsen afgevaardigde op de Moskou-conferentie, te spreken.

Men zal zich ook wel herinneren, dat na de historische conferentie te Casablanca, de Turkse President en Minister Sukru Saracoglu te Adana ook een onderhoud hadden met Premier Winston Churchill.

Voor een land, dat onzijdig is, is dit wel merkwaardig, niettegenstaande het verdrag van wederzijdse bijstand met Groot Britannië.

Zeker blijkt er de Turkse belangstelling voor het verloop van de oorlog uit. Turkije kan niet onverschillig blijven als er in de Balkan gevochten wordt en zeker ziet het niet graag, dat Duitsland er de lakens uitdeelt. Naargelang de strijd er nader komt wordt ook de Turkse belangstelling groter. Van Duitsland behoeven de Turken deus niet te verwachten dat het enige Turkse invloed in de Balkan zal dulden, maar als de Geallieerden er gebieden gaan bezeten wil Turkije wel een handje helpen om daardoor tevens zijn eigen invloed te vergroten.

Het Ottomaanse Rijk zal wel nooit meer hersteld worden, maar de Turken hebben altijd graag iets te vertellen in Zuid-Oost Europa zowel als in Klein Azië. Vergeten heeft men ook niet, dat de Dodecanessus eens bij Turkije behoorde. Om deze eilandengroep, welke in 1912 door de Italianen werd ingepalmd, terug te krijgen, kan men ook liever tot de zegevierende Verenigde Landen behoren.

Turkije maakt tenslotte een ontwikkeling mee, waarvan de democratie een belangrijke factor vormt. De hervorming, welke door Kemal Ataturk ondernomen werd, wordt door zijn opvolger Ismet Inonu met grote toewijding voortgezet. Sedert het begin van Wereldoorlog II begon de Turkse Republiek zich te mobiliseren.

Geallieerde militaire missies hebben herhaalde bezoeken aan het land gebracht. Onder leiding van Generaal Cakmak zijn de gedisciplineerde Turkse soldaten geoefend in de moderne krijgskunst. Met de wapenen, die de laatste maanden door Britten en Noordamerikanen geleverd zijn, is het Turkse leger vandaag gereed tot vechten. Of en hoe het zal vechten zal in de naaste toekomst blijken.

Curaçao.

PATER ANDERSON O.P. TE WILLEMSTAD.

Op doorreis naar de Missie der Dominicanen op het eiland Grenada in de Caraïbische Zee vertoeft momenteel te Willemstad Pater Anderson O.P. Pater Anderson is Schot van geboorte en Predikbroeder van de Engelse Provincie. De Pater heeft ongeveer een maand gedaan over zijn reis naar hier en hoopt met enkele dagen verder te reizen.

EEN NEDERLANDER ALS NOORDAMERIKAANS AALMOEZENIER.

Zaterdag is op Curaçao aangekomen de Zeereerwaarde Heer Adriaan Deelen, aalmoezenier van de Noordamerikaanse landstrijdkrachten hier te lande. Aalmoezenier Deelen is volbloed Nederlander en denkt er niet aan zijn staatsburgerschap op te geven. Hij is misschien de enige buitenlander, die de post van aalmoezenier in het Noordamerikaanse leger bekleedt en werd hiertoe aangenomen om zijn linguistische gaven. De aalmoezenier kent behalve Nederlands en Latijn ook Italiaans, Duits, Frans, Engels, Fins, Spaans. Gedurende jaren heeft Aalmoezenier Deelen in Rome gestudeerd, daarna werd hij voor de missie naar Argentinië gezonden, welk land hij in verband met het klimaat reeds binnen een jaar verliet. Hierna woonde Aalmoezenier Deelen als missionaris in Finland. Voor het inzamelen van gelden voor zijn missie in de Verenigde Staten reizend werd hij daar verrast door de oorlog. Hierna kwam hij in dienst van het Noordamerikaanse leger, nadat hij een voorbereidende cursus van 6 maanden aan Harvard Universiteit had gevolgd.

Wij zijn blijde weer een katholieken aalmoezenier voor onze Noordamerikaanse bondgenoten hier te hebben; aalmoezenier Egan van de Noordamerikaanse marine kon het werk moeilijk alleen aan. Voor aalmoezenier Deelen was het een biezondere gebeurtenis in zijn continue zo geheel onverwacht weer op Nederlands grondgebied te belanden. „Een oud-Hollands stadje", merkte de aalmoezenier op, toen hij Willemstads gevels bewonderde, „wat een verschil in properheid met Puerto Rico waar ik pas een tijd lang geweest ben".

NOG MEER KLACHTEN OVER DE BUSSEN.

De vervoersituatie blijft de aandacht van elkeen vragen. Naar wij van bevoegde zijde vernomen hebben is de toestand bij het St. Thomascollege, zo dat vele jongelui eerst om kwart voor negen op school komen (de school vangt aan om 8 uur), omdat de bussen voorbijrijden. Zij posteren zich bij halteplaatsen, maar de bus rijdt door.

De volgende bus rijdt ook door. Soms krijgen ze eerst in de derde bus een kans. Inderdaad is zulk een situatie wanhopig, niet alleen voor de kinderen, maar ook voor de scholen, die natuurlijk volkomen in de war gestuurd worden. Wij begrijpen de moeilijkheid van volle bussen en tekort aan materiaal, maar wij houden ook vol, dat het Gouvernement hier dan maar een oplossing moet zoeken. Dit moeten per slot van rekening allerlei kleinere bedrijven, ook als zij met te korf aan personeel, met onbekwaam personeel of met kapotte machines zitten, terwijl de In.-Cu. vijf maanden laat wachten op vervangingsonderdelen. Zulke bedrijven **moeten** doorgaan, omdat er daar geen schatkist is die tekorten aanvult. Zij moeten doorwerken omdat het om hun broodje gaat. En met kunst- en vliegwerk gáán ze ook door. Het is bekend, dat deze stimulans bij gouvernementsbedrijven niet aanwezig is, maar dan wordt het tijd, dat ook zulke bedrijven gaan beseffen, dat zij uit plichtsbesef naar de middelen moeten zoeken om toch te voldoen.

Teneinde het teruggaan der kinderen te vergemakkelijken heeft men indertijd de kwartierdienst rondom het Schottegat ingesteld. Ook dit was weer een bewijs van ijver van het A.B.C., want bij alle critiek wensen wij toch duidelijk te maken, dat wij slechts lof te hebben voor dit populaire bedrijf om te trachten „to make the best of it."

Het A.B.C. zal het echter zeker billijken, dat wij door middel van het weergeven van klachten trachten dit bedrijf op te werken tot wat het worden moet. En er blijven nog immer klachten komen van kinderen, die niet mede terug kunnen. Wij menen, dat de enige oplossing — bij gebrek aan mogelijkheid nieuw materiaal te krijgen — is schutters te laten rijden in het algemeen belang; desnoods gaat men de D-wagens alle gebruiken voor openbaar vervoer. **Maar er moet hier een oplossing gevonden worden.**

VERENIGING DON BOSCO.

Er wordt aan herinnerd, dat er morgenmiddag cursus liturgie is in het St. Martinusgesticht. Aanvang **precies** 17 uur.

NIEUWE HOOFDEN DER SCHOLEN.

Tot Hoofd van de Sint Jozefschool is benoemd Frater Andreas Corsini en tot Hoofd van de Saliña-school Frater Johannes Damascus.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Voetbal: Excelsior A — Dosko A 3—2; Dosko B — Vitesse B (Dosko niet opgekomen); De West — Jong Suriname 6—0. Hierdoor legde de club „De West" beslag op de tropee van Monseigneur Verriet, die persoonlijk een gedeelte van de wedstrijd bijwoonde en de club feliciteerde, waarna de tropee werd uitgereikt.

V.O.C. BAZAAR.

Uitslag verlotingen.

De **Olifant** werd getrokken door lot No. 5.

Het **Baby-uitzet** werd getrokken door lot No. 37.

Het **ledikant met pop** werd getrokken door lot No. 81.

Het **Stel Poppen** werd getrokken door lot No. 70.

De **Friese Pop** werd getrokken door lot No. 10.

De **Kerstkribbe** werd getrokken door lot No. 83.

Prijzen liefst zo spoedig mogelijk af te halen bij Mevrouw **D. Maduro**, Penstraat 29, tel. 1697.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: W. Nisbet, Deurwaarder ten kantore van den Ontvanger op Aruba 23 dagen vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte, met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen; Mej. A. W. van Noortwijk, tijdelijk ambtenaar ter beschikking van den Voorzitter van het Hof van Justitie in Curaçao 2 weken vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte en met vergunning deze tijd in Columbia door te brengen.

Overplaatsing: Mej. B. C. de Haseth, tijdelijk schrijver werkzaamgesteld ter Griffie van de Staten alhier over te plaatsen en werkzaam te stellen ten Parkette van den Procureur-Generaal alhier.

Waarneming: A. van Waveren naast zijn functie van Adjunct-Accountant is belast met de waarneming van Hoofd van de Accountantsdienst.

Benoeming: M. Taytelbaum, tot tijdelijk geneeskundige in Curaçao en hem tijdelijk te belasten met de werkzaamheden van gouvernements-geneeskundige beoosten de haven; J. H. van Boven, Hoofd-commies, tot Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zeken; W. Hendrikse, J. F. van Hesteren en B. Linker tot tijdelijk schrijver en hen werkzaam te stellen ter Administratie van Financiën; Op Aruba en Curaçao in te stellen een Commissie van geneeskundigen, belast met het afgeven in voorkomende gevallen van verklaringen van noodzakelijk verblijf tot herstel van gezondheid in de Verenigde Staten van Noord-Amerika, ten behoeve van de Deviezencommissie, en in die Commissie te benoemen::

Op Aruba: tot voorzitter: den heer J. R. Arends; tot leden: den heren W. L. Hamersen en R. M. Robles; tot plaatsvervangend lid: de heer D. R. de la Fuente.

Op Curaçao: tot voorzitter: den Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst; tot leden: de heren H. L. Chateau en A. van der Sar; tot plaatsvervangende leden: de heren W. W. de Regt en E. van der Kuyp.

Een Commissie van Gecommitteerden voor het afnemen van het examen voor landmeetkundige, diploma A, bestaande uit de heren:

De Inspecteur van het Onderwijs, als lid en voorzitter; J. H. G. Mulders, hoofdcommies, als lid en secretaris; Ir. G. Schoorl, ingenieur bij het Department van Openbare Werken; L. de Vries, technisch employee C.P.I.M. p/a Kustbatterij Steenrijk; K. van der Molen, civiel landmeter, p/a Kustbatterij Steenrijk.

Ontslag aan: A. P. Nita, tijdelijk hulpcommies der belastingen alhier; J. M. A. Hudson, tijdelijk agent van Politie; Mej. A. S. Fresco, schrijver, werkzaam ten Parkette van den Procureur-Generaal alhier, op haar verzoek, eervol, ingang 1 December 1943; F. J. Q. Kwartsz, als lid van het Centraal Comité voor het Staatsdeel Curaçao van de Afdeling Curaçao van de Vereniging „Het Nederlandse Rode Kruis", eervol, onder dankbetuiging voor de als zodanig bewezen diensten.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

(Vervolg van pagina 4).

een atmospheer in en om de presidentiële residentie, die in vele opzichten aan een zomerresidentie in Nederland doet denken.

Dit was precies wat men gewenst had: Prinses Juliana zou zich thuis voelen, in tropisch, maar democratisch Haïti. In hetzelfde Haïti, waar ondanks de felle vrijheidsoorlog tegen de Fransen, de fijne Franse cultuur zo is blijven heersen dat niets, maar dan ook niets ontbreekt aan innerlijke en uiterlijke beschaving om waardig te zijn een Prinses van Koninklijken bloede te ontvangen.

Wij weten nu allen ook, dat wanneer de omstandigheden het zullen willen, dat Prinses Juliana binnenkort naar Curaçao en Aruba zou komen, dat Zij zeker wederom in Haïti zal uitstappen. Of het eens mogelijk zal zijn Haar voor langere tijd hier vast te houden, boven, in de bergen, in Kenscoff, in die verrukkelijke koelte en temidden van de heerlijkste natuur die men zich kan denken. Temidden van echte Nederlandse dennenbomen, waar je tussen de takken plotseling een vreemde orchidee ziet bloeien, temidden van echte Nederlandse pruimen en aardbeien, en perziken en roodwangige appels. De Pesident van Haïti bouwt er een huis op het ogenblik en Hij heeft het onzer Prinses reeds ter beschikking gesteld...... En het schijnt ook, dat het niet eens zo heel erg onmogelijk zou zijn, dat Hare Koninklijke Hoogheid het plan in overweging zou kunnen nemen.

Aller beste wensen begeleiden Hare Koninklijke Hoogheid nu naar Canada, waar de „kinderen op Haar wachten. Gelukkige thuiskomst, nu nog in Canada, maar weldra in Nederland. Ja, wij weten het allen: weer, nu zoveel te meer, nadat wij de Prinses weer hebben gezien en gesproken: Nederland zal herrijzen.

ARUBA

ARUBA EN COCA COLA.

Wij kregen ter inzage van den heer Eddie de Veer een brief van een zijner Noordamerikaanse vrienden, waarin deze vriend zeer sympathiek over Aruba schrijft. De Nederlandse vertaling luidt: „Beste Eddie: Ik sluit hierbij in een advertentie, die de vorige week in de alle New Yorkse nieuwsbladen verscheen. Deze advertentie wekte bij mij op een sterk verlangen om terug te zijn op Aruba en geloof het of niet ik had zelfs heimwee naar Aruba". De advertentie die deze Noordamerikaan insluit is een propaganda door de Cola-Cola Bottling Co. of New York, Inc. Bovenaan staat geschreven:

Have a Coca-Cola = U bent hier van harte welkom (You're heartily welcome here).

Verder ziet men een Nederlandse soldaat (een Marinier) gezeten naast een Noordamerikaansen soldaat, beiden met een fles coca-cola in de hand, die zeer gemoedelijk met elkaar zaten te praten, en tevens een landschap met cactus bewonderen, waarop een vrouw met een blik op haar hoofd ook te voorschijn komt.

Onderaan staat:

......Or how to be affable in Aruba you're heartily welcome here, says the Dutch soldier in Aruba, Netherlands West Indies. That's his warm greeting to the stranger on his island. Just as friendly is the have a „coke" of the American soldier. It means let's get to know each other.

Tot zover de advertentie gemaakt door Coca-Cola Bottling Co. of New York, Inc. Men ziet dus, dat ons klein eiland in het centrum der belangstelling van de wereld staat en het was dezelfde Aruba, waarvan de Noordamerikaanse kranten melding maakten, dat hier de beste Aviation Gas ter wereld gemaakt wordt en ook waarvan in diezelfde kranten melding werd gemaakt dat Aruba de eerste plaats was op het westelijk halfrond, waarop het eerste Nazie-schot viel.

ONGELUK MET DODELIJKE AFLOOP.

Zondag 14 November kantelde een 10-wielige vrachtwagen, waarin ongeveer 30 Noordamerikanen gezeten waren, voorbij de plaats genaamd Spa ans Lagoen, met het noodlottig gevolg, dat een der mannen op slag gedood werd en ongeveer 13 anderen zwaar gewond naar het hospitaal moesten worden vervoerd, alwaar intussen een tweede aan de bekomen verwondingen overleed.

Waaraan dit ongeluk moest worden toegeschreven, is ons niet bekend, doch vermoed wordt, dat zulks het gevolg is van hard rijden en naar men ons mededeelde, was de chauffeur niet onder invloed van sterke drank. De politie heeft de zaak in onderzoek.

NEDERLAND

HET NIEUWE OUDE LID.

De G.P.D. schrijft ons:

Gedurende de besprekingen van de Herstelconferentie te Atlantic City is een belangrijk probleem naar voren gekomen: competitie-vraag tussen de Herstelconferentie en de gecombineerde Engels-Noordamerikaanse Toewijzingsraad. Gedurende voorlopige besprekingen in de commissie voor de „algemene politiek" was reeds duidelijk geworden dat sommige regeringen van West Europese, tijdelijk door den vijand bezette landen er de voorkeur aan gaven om de aangelegde voorraden. De Verenigde Staten en Groot Britannië nemen het standpunt in dat niets mag gedaan worden zonder de Engels-Noordamerikaanse Toewijzingsraad. De Franse vertegenwoordiger ter conferentie te Atlantic City, Herve Alphand sprak als zijn oordeel uit, dat de Leniging en Herstel Organisatie onafhankelijk moet kunnen werken wanneer dat nodig is. Onze Minister Pieter A. Kerstens verklaarde het met 's heren Alphands standpunt eens te zijn. Men is van oordeel op de conferentie dat door de Brits-Noordamerikaanse zienswijze het veld van werkzaamheid van de Leniging en Herstel Organisatie zeer beperkt zal worden, hetgeen min of meer in strijd is met het uitgesproken doel dezer conferentie om samenwerking tussen alle 44 Geallieerde naties tot stand te brengen.

[De G.P.D. heeft het hier natuurlijk mis, want onder deze 44 landen behoren ook niet-Geallieerden, die enkel de betrekkingen met de as verbroken hebben. — Red.]

Sommige zegslieden van Westeuropese landen lieten niet na uiting te geven aan hun bezorgdheid over eventueel nog weer toenemende Engels-Noordamerikaanse zeggingschap over voorraden en scheepsbewegingen, met alle na-oorlogse gevolgen van dien.

Deze ganse aangelegenheid gaat nog dieper, omdat het duidelijk gaat worden, dat de vraag van de bevoegdheid der Leniging en Herstel Organisatie nauw verbonden is met de quaestie van de financiering der Leniging en Herstel Organisatie.

Minister Pieter A. Kerstens zeide in een verklaring: „Waar volgens het Noordamerikaanse financieringssysteem, dat Zondagavond is gepubliceerd, Nederland zou moeten betalen voor de goederen, die het verwerft, moet Nederland in zijn handelingen met de Toewijzingsraad al die rechten-van-den-afnemer verkrijgen, die verenigbaar zijn met de eerlijke verschaffing van goederen aan alle lijdende naties."

Verder zeide Minister Kerstens, dat er niet gediscussieerd kan worden over het feit, dat de distributie van goederen in Nederland geheel in handen is van de Nederlanse regering, want dit staat als een paal boven water, vooral nu Nederland zal hebben te betalen voor die goederen en ook omdat geen buitenlandse instantie ter zake kundiger en meer bevoegd kan zijn dan de Nederlandse regering.

LUCHTAANVAL OP JAVA EN BALI?

De Duitse radio zeide in een bericht uit Tokio, dat Geallieerde vliegtuigen Java en Bali aanvielen. Men beweerde, dat de aanvallen „met succes werden afgeslagen" (Londen, (AP) 21.11).

17 NEDERLANDERS GEWIJD.

98 Leden van de Witte Paters, die in Noord-Afrika werken, zijn dit jaar tot priester gewijd. Van de 98 nieuwe paters zijn 17 Nederlanders. De namen zijn ons niet bekend.

NIEUWE BISSCHOP PUERTO RICO.

In Tuscon, Arizona, is in October jongstleden Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. James P. Davis tot bisschop van San Juan (Puerto Rico) gewijd. Hij is de 65e bisschop van dit bisdom, waarin een aantal Nederlandse Paters Dominicanen werkzaam zijn.

Geboren

Helen Mathilde Hoyer

Willemstad 13 Nov '43

VERLOOFD

Toos Vermeer
en
Henk Kroonenberg

Curaçao, 20 November 1943.

De Heer en Mevrouw
C. H. Beaujon
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
RICHARD JOHANNES
SANATORIUM
21 November 1943.

Buitenland.

DE KRACHT VAN DUITSLAND.

Lewis Hawkins seint uit Londen:

De Duitse legers hebben deze week bewezen dat de Geallieerde leiders het bij het rechte eind hadden, door Zjitomir in Rusland en het eiland Leros in de Aegeïsche Zee te heroveren, door de Noordamerikanen en Britten in Italië tot stand te brengen en door de greep op de Joegoslavische kust te versterken.

Roosevelt, Churchill en andere verantwoordelijke Geallieerde zegslieden hebben herhaaldelijk gewaarschuwd, dat het Duitse leger nog een krachtige, slimme, ongebroken macht is, doch deze reeks overwinningen heeft waarschijnlijk meer optimisme in de grond geboord dan duizend redevoeringen.

Voor de Geallieerde militaire leiders zijn de Duitse winsten echter niets meer dan een stremming in het getij van de slag, welk tegen de Hitlerieten loopt.

De belangrijkste klap was de tegenaanval, welke de herovering van Zjitomir ten gevolge had in de eerste werkelijke terugzetting van de Russen sedert hun offensief vier maanden geleden begon.

De belangrijkheid ervan lag niet zozeer in de herovering van de stad een week na de verovering ervan door de Russen, dan in het bewijs, dat na maanden van terugtrekkingen de Duitsers nog in staat zijn een felle tegenaanval te doen met 2 of 3 pantserdivisies en misschien 150.000 man.

Het nemen van Leros was van weinig betekenis in vergelijking daarmede, doch hierdoor is aangetoond, dat Veldmaarschalk Maximiliaan von Weichs een stoutmoedige Bevelhebber is, die troepen leidt, welke in staat zijn toe te slaan met de snelheid en moed, welke aan 1940 terug doen denken.

Weersomstandigheden van het slechtste soort vormden een belangrijke factor in het defensieve succes der Duitsers in Italië, doch de Geallieerden zijn niet genegen een snelle opmars naar Rome te voorspellen, zelfs indien de regens ophouden. De Duitsers zouden zelfs een krachtig tegen-offensief kunnen ondernemen.

De gestadige wegwerking van het houvast der dappere Joegoslavische patriotten op de kust van Adriatische Zee wordt als onvermijdelijk gezien, indien de Geallieerde plannen niet voorzien in een spoedige invasie aldaar. De Duitsers laten niets verloren gaan door verzuim. De algehele landsterkte van de Duitsers is waarschijnlijk nog groter dan de Geallieerde legers, die er tegen zijn opgesteld van het Midden-Oosten tot Groot Brittannië — Rusland uitgezonderd. Schattingen aan de lage kant stellen de Duitse landsterkte op 300 tot 325 divisies. Hitlers totale strijdmacht onder de wapenen, de luchtmacht inbegrepen, is waarschijnlijk tussen de 5 en 7 millioen manschappen.

Stalin heeft de totale sterkte van de as in Rusland gesteld op 257 divisies, waarvan 207 Duitse. Hiervan — gelooft men in Londen — bevinden zich 7 in Finland, terwijl 30 tot 40 divisies als een strategische reserve gehouden worden.

Het garnizoen in Noorwegen bestaat waarschijnlijk uit 10 tot 12 divisies; 40 of meer zijn gelegerd in Frankrijk en de Lage Landen. In Italië bevinden zich thans 25 tot 28 nazie-divisies en in de Balkan 18 tot 23 divisies.

Dit komt samen op ongeveer 300 divisies te staan en de meeste militaire leiders in Londen geloven, dat de Duitsers verder geen reserve-sterkte hebben.

Intussen tonen zij genoeg vaardigheid in het verplaatsen van troepen om te doen veronderstellen, dat zij een millioen manschappen in de slag voor West-Europa kunnen werpen. Dit aantal kan worden opgevoerd indien Berlijn de bittere beslissing neemt om het Oostfront terug te trekken binnen Polen en nog meer indien men verkiest de Balkan op te geven (Londen, (AP) 21.11)

VIER GEHEIME WAPENEN.

De correspondent van de Columbia Broadcasting Company te Londen zeide, dat volgens het „Empire News" — een Brits tijdschrift — Groot Brittannië vier geheime wapenen heeft. Deze zouden zijn: 1) een nieuwe grotere bom, welke in staat is meer gebouwen te vernielen en meer mensen te doden dan, welke men thans heeft; 2) een beter gevechtsvliegtuig dan de Spitfires: 3) een instrument voor de vloot, dat de nieuwe Duitse acoustické torpedo's doet ontploffen; 4) nieuwe instrumenten, welke op Britse vliegdekschepen werden aangebracht (New York, (AP) 21.11).

DE VRIJLATING VAN SIR OSWALD MOSLEY.

Het Britse Ministerie van Binnenlandse Zaken deelde mede, dat voorlopig geen verklaring zal worden uitgegeven over de vrijlating van Sir Oswald Mosley, den Britsen fascistischen leider, die samen met zijn echtgenote uit de Holloway-gevangenis werd ontslagen op grond van ziekte. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken zeide, dat Herbert Morrison, de Minister van Binnenlandse Veiligheid, een „volledige uitleg" zal geven als het Parlement weer bijeenkomt. De Mosley's werden drie en een half jaar geleden veroordeeld wegens opruiing (Londen, (AP) 20.11).

ONTRUIMING VAN SAMOS?

De radio van Marokko maakte melding van een DNB-bericht, waarin werd gezegd, dat de Geallieerde strijdkrachten zich van het eiland Samos hebben teruggetrokken (Londen, (AP) 21.11).

„TWEE JAAR GELEDEN".

November 1941.

22. Het Duitse operbevel maakt de verovering van Rostov bekend.

In Libye veroveren Nieuw Zeelandse troepen fort Capuzzo.

23. De Britten, voornamelijk Nieuw Zeelandse troepen, veroveren de Middellandse Zeehaven Bardia, benevens de steden Sidi Azeiz en Sidi-Omar.

Duitsland verlaagt de kosten van het bezettingsleger in Frankrijk van 400 millioen francs tot 300 millioen francs per dag.

24. Troepen van de Verenigde Staten van Noord-Amerika nemen deel aan de bescherming van Suriname tegen een mogelijke vijandelijke aanval.

25. Afgevaardigden van 12 regeringen komen te Berlijn bijeen en tekenen opnieuw het 5-jaar oude anti-Komintern verbond. Dit verbond is technisch niet tegen Rusland gericht, maar tegen de activiteiten van de Moskouse Internationale.

De nieuwe leden van het verbond zijn: Bulgarije, Croatië, Denemarken, Finland, Roemenië, Slowakije en Nanking. De oude leden zijn: Duitsland, Japan, Italië, Hongarije, Spanje en Mandsjukuo.

26. In Kopenhagen zijn opstootjes, omdat de Deense regering het anti-Komintern verbond getekend heeft.

27. De Duitsers veroveren Klin, 160 kilometer ten Noord-Westen van Moskou.

28. De Britten veroveren Gondan, een bergvesting in Libye.

VERGELDING EN VERGEVING.

„Time" van 15 November jl. bevat de volgende uittreksels van een Noors document, dat ook door hen, die aan een Nederlandse bijltjesdag denken, in ernstige overweging genomen mag worden.

Het ijs van de nazie-overheersing in Noorwegen knapte en kraakte de vorige week. Eén krak kreeg de vorm van een document, **De Kerk en de overgangsperiode,** waarin den Noorsen Christenen verteld werd, hoe zij zich te gedragen hebben tegenover de Quislings, als de nazies verdreven zijn. Het document is in de Verenigde Staten van Noord-Amerika gedekt door het gezag van het Noorse Informatiebureau. Het is anoniem, maar de Noorse samenstellers verklaren, dat zij „bepaalde geestelijken hebben ondervraagd met betrekking tot hun zienswijze."

De Kerk en de overgangsperiode zegt: „Het moet aan allen duidelijk zijn, dat de Kerk nimmer kan verlangen, dat het kwaad door de vingers wordt gezien...... Het is van wezenlijk belang voor de Kerk, dat het kwaad gestraft worde. Niet omdat de Kerk wraak zou willen nemen, maar omdat Gods rechtvaardigheid dit eist...... Eerbied voor de onschendbaarheid der wetten, voor de Grondwet van het land en voor het gezag in de gemeenschap zal geslachten lang ontwricht blijven, als de schuldigen niet tot gerechtigheid worden teruggebracht...... Maar...... slechts het daartoe aangewezen gezag heeft het recht misdadigers te straffen; alle private vergelding of persoonlijk verlangen naar wraak is gebrandmerkt door Gods Woord. Als ons volk zou toegeven aan zijn hartstochten, dan zouden wij in Noorwegen de nieuwe dag beginnen met de schending van Gods gerechtigheid. Dan zou ondanks alles de geest van het Nazisme over ons getriomfeerd hebben, omdat wij geworden zijn, wat zij waren. De afrekening moet en zal gehouden worden in overeenstemming met de Noorse wet en gerechtigheid......

„Maar de Kerk heeft nog een woord, en dat woord heeft betrekking op liefde en vergevingsgezindheid. Niet dat dit de eis van gerechtigheid moet verzwakken. De meest karakteristieke trek van de Christelijke liefde is juist, dat ze in haar volle omvang bestaat, zonder ook maar in het minst af te wijken van de gerechtigheid. Het is een fundamenteel Bijbelse opvatting, dat God enkel rechtvaardigheid en liefde is. In dit geval zal de liefde verzoening en vergeving zoeken voor onze vijanden, zowel binnen als buiten het land. Als de vrede niet kan leiden tot verzoening en vergeving, zal de wereld steenkoud blijven van haat en een trouwhartige verhouding tussen de naties zal onmogelijk zijn. Zo wij dergelijke landgenoten niet kunnen vergeven... zelfs wanneer zij berouw tonen en hun boete volbrengen, dan zullen wij de toekomst ingaan met een open wond in ons nationale leven. Berouw kan niemand onttrekken aan bestraffing door de autoriteiten, maar het opent de weg tot vergeving bij God en bij de mensen.

„De Kerk...... wil geen wraak hebben, maar rechtvaardigheid. Ze wil geen haat maar verzoening.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **De Geallieerde troepen** vorderden 6½ kilometer in de bergachtige Centrale sector van Italië om de twee steden San Pietro Avellana en Vasto Girardo te nemen. De Duitsers zijn begonnen twee andere steden op het pad der Geallieerden te vernielen. Een van deze is de belangrijke stad Alfeneda. Men kan de branden zien in Alteneda en in Castel di Sangro.

— **Het Russische leger** heeft de rivier de Berezina bereikt in een opmars door Wit-Rusland. Een bericht in „Pravda" zeide, dat de Russen de Berezina bereikten, waar deze samenstroomt met de Dnjepr op 25 kilometer ten Noorden van Retsjitsa. Hierdoor is de Russische voorhoede gekomen op minder dan 250 kilometer ten Zuid-Oosten van de Wit-Russische hoofdstad Minsk.

— **De radio van Parijs** deelde mede, dat het 8e leger aanvalt met superieure strijdkrachten en dat de „Duitsers zich ten Noorden van de rivier de Sangro hebben teruggetrokken na den vijand hevige verliezen te hebben toegebracht".

Om 13 uur:

Samos heeft zicht den Duitsers moeten overgeven; dit eiland was practisch de laatste geallieerde veste in de Aegeïsche Zee. Castelrosso is nog aan de geallieerden.

Eenige en Algemeene Bekendmaking

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand SEPTEMBER zonder uitzondering voor of op 24 OCTOBER betaald moeten worden.

Alle na dezen datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geïncaseerd, verhoogd met EEN GULDEN incaso-kosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te genoodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITSBEDRIJF CURAÇAO.

BEKENDMAKING.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken

maakt bekend, dat het ten strengste verboden is auto's te koopen of te verkoopen zonder een door hem afgegeven vergunning.

Formulieren ten aanvrage hiervan zijn verkrijgbaar op het Bureau voor Crisis Zaken, Pietermaai No. 4.

Het Hoofd Voornoemd,
J. H. van BOVEN.

Participacion.

Hefe di Oficina pa Asunto Social i Economico

ta participa cu ta estrictamente prohibi pa bende of cumpra auto sin su permit. Formulario pa esaqui por haya na Bureau voor Crisis Zaken.

Jefe Menciona
J. H. van BOVEN.

Tweede bezoek van Prinses Juliana bij onze Haïtiaanse bondgenoten.

Speciaal menu omvat ook Hutspot.

Teun Don beschrijft de ontroering der Haïtianen.

„Wien Neerlands Bloed" en „Desaline Mars" bezegelen het Haïtiaans—Nederlandse bondgenootschap.

Teun Don schrijft ons:

Heden, Woensdagmorgen om half elf is Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana op Haar terugtocht van Suriname wederom in Port-au-Prince geland. En zoals we reeds bij Haar eerste bezoek aan Port-au-Prince op 1 November vermoedden: deze keer heeft Hare Koninklijke Hoogheid ons allen de grote eer bewezen en de onuitsprekelijke vreugde bezorgd, een paar uur in ons midden te verwijlen.

Om tien uur 's morgens waren wij allen reeds op het vliegveld van Port-au-Prince verzameld. Het was al reeds als een bekend vertrouwde familie: de paar Nederlanders in Port-au-Prince woonachtig met hun Consul-Generaal den Heer Robert Stark waren er natuurlijk lang van te voren. Wij allen konden het natuurlijk thuis niet meer uithouden en wij allen hadden het gevoel dat wanneer je er maar een beetje vroeger bent, de tijd misschien sneller zou verstrijken. Wederom hadden we allen zo het gevoel dat we zo plotseling zo veel dichter bij ons eigen arm Nederland waren. De Prinses is Nederland en het feit, dat ze weer even in ons midden zou zijn, bewees ons dat Nederland leeft, dat Nederland weer zal herrijzen en het was eigenlijk een dubbele missie: wij wilden het door onze tegenwoordigheid bewijzen aan de Prinses, dat we het niet alleen geloven, maar dat we het weten, dat de tijd van vergelding nadert en dat weldra wij allen weer op dezelfde bodem zullen zijn: Neerlands grond, Haar grond en de onze. Maar het feit, dat de Prinses weldra zou aankomen betekende ook weer voor ons, dat wij van Haar, door Haar tegenwoordigheid ook nog sterker in onze overtuiging zouden worden en zouden weten te appreciëren dat Zij ons Haar overtuiging kwam meedelen.

De President komt aan.

Weldra hoorden we de sirenes van de presidentiële auto, geëscorteerd door twee motorrijders en gevolgd door de auto's van de andere leden van het cabinet. De President van Haïti Dr. Elie Lescot arriveert gevolgd door den Minister van Buitenlandse Zaken Zijne Excellentie Gérard Lescot, den Minister van de Inlichtingendienst Centrum Rouzier, Kolonel André, chef van het leger van Haïti door den Minister van Financiën Zijne Excellentie Abol Lacroix, den Minister van Landbouw Maurice Dartigue en den Minister van Nationale Economie Pierre Chauvet.

De Prinses daalt neer.

De President begroette op de hem eigen beminnelijke manier alle aanwezigen met een vriendelijk woord en een handdruk en dan gaat al de sirene van het vliegveld: de eerste bommenwerper van de escorte van de Prinses strijkt neer. En dan zien we in de hemel, in de klaarblauwe Haïtiaanse hemel twee andere vleigtuigen; een andere bommenwerper en de zilveren vogel waarin onze Prinses was. En dan strijkt Haar vliegtuig neer en de President, de Minister van Buitenlandse Zaken en de chef van het Protocol Minister Tubenne Carrié begeven zich naar het vliegtuig om onze Prinses te begroeten.

Der Prinses schijnt Haar eerste oponthoud in de tropen goed te zijn bekomen. Ze zag er fleurig en opgewekt uit en naar ons voorkwam beter, gelukkiger dan bij Haar eerste aankomst hier. Ogenblikkelijk werden de klaarstaande auto's bestegen en onder daverend applaus van de bevolking, die overal uit de huizen was gelopen om Nederlands kroonprinses te begroeten, ging de hele stoet eerst naar het Palais National. Port-au-Prince, zoals de meeste steden is niet op haar aantrekkelijkst wanneer men door de buitenwijken rijdt, maar zodra men het hoekhuis, waar de Garde d'Haiti is gevestigd is gepasseerd, komt men op het prachtige Champ de Mars. Dit imponerende grootse plein, met zijn prachtige bomen, zijn gazons is werkelijk de mooiste omlijsting, die men voor het imposante Palais National zou kunnen wensen. En van de Champ de Mars uit ziet men al de prachtige bergen, die Port-au-Prince omsluiten, die voeren naar Petion Ville (Genaamd naar Generaal Petion die zulk een grote rol heeft gespeeld in Haïti's grootse bevrijdingsoorlog). En van het Paleis uit ziet men ook weer op de Caraïbische Zee en het eiland Gonave, dat meestal in een licht blauwe waas boven de diep blauwe zee vertoeft.

„Wien Neerlands Bloed" op Haïti.

Voor het Paleis had de Garde du Palais opstelling genomen. Zodra onze Prinses en Haar gevolg door den President aan de ingang van het Paleis was geleid, weerklonk een tromgeroffel. Het was een prachtige aanblik de troepen stram te zien staan, onbewegelijk, een keurige aanblik, zelfs voor degene, die aan militaire discipline gewend zijn. En daar weerklonk, ver van Nederland, onder een diep blauwe tropische hemel, onder het zachte geruis van palmbomen, in een vreemd land „Wien Neerlands Bloed' door de aderen vloeit" gespeeld door de militaire kapel van het Paleis. Ja, Nederland leeft en zal herrijzen.

Hierna speelde de kapel de Haïtiaanse hymne: de Desaline marsen zichtbaar diep ontroerd schreed Prinses Juliana het Paleis binnen.

Receptie.

De receptie was in de eerste verdieping van het Paleis, in de linkervleugel wanneer men het gezicht naar het paleis heeft gekeerd, daar waar de President zijn cabinet heeft, daar waar ook zijn woonruimen zijn. De receptiezaal is met recht een zaal waarop ieder Haïtiaan trots mag zijn. Het is een met ongelofelijke smaak ingerichte zaal, geheel onder President Lescot hernieuwd. Alle houtwerk, alle meubels, versieringen, decoraties, beeldhouwwerk, alles is in het land door inheemse kunstenaars uit inheems materiaal gemaakt. Het parket is een rijk mozaiek van verschillende houtsoorten. En over wel een oneindig gamma van kleurschakeringen beschikt het Haïtiaanse hout. Daar is het rood bruine en het lichtere mahonie, het gele citroen hout, de Haïtiaanse eik, het ijzerhout en met welk een smaak is dit alles tot een geheel verwerkt.

In deze salon, waar Haïti toont de traditie van Frankrijk met de rijkdom van het land te hebben gepaard, ontving President Dr. Elie Lescot de kroonprinses der Nederlanden. Hier worden alle aanwezigen door den President zelf aan Hare Koninklijke Hoogheid voorgesteld. En hier opnieuw heeft uw verslaggever gevoeld, dat Haïti niet alleen zeer gelukkig was door de aanwezigheid van onze Prinses, maar ook, dat hier alreeds een hand van grotere hechtheid bestond: de band die twee landen verbindt, die beide van zegeningen der democratie overtuigd zijn. In volledige ongedwongenheid werden hier enige verversingen rond gereikt en hier ook had uw verslaggever de gelegenheid te horen hoezeer de Prinses de toon van het telegram had weten te waarderen waarmede de regering van Haïti bij monde van haar Minister van Buitenlandse Zaken Hare Koninklijke Hoogheid had uitgenodigd Haar de eer aan te doen hier, in deze republiek het noenmaal te willen gebruiken. „Een meesterwerk van protocol" werd gezegd.

Het noenmaal.
Gasten en gangen.

Hierna vond de lunch plaats, maar niet ten Paleize, doch in de privé residentie van den President, in de „Manoir des Lauriers" halfweeg Port-au-Prince en Petion Ville. De residentie van den President is een verrukkelijk gelegen villa, omringd door de weelderigste tropische vegetatie, bloemen spruiten er zo te zeggen uit alle hoeken en gaten.

Aan dit noenmaal namen deel behalve de Prinses en de President: Mevrouw Lescot; Zijne Excellentie Gerard Lescot en Mevrouw; Luitenant Roger Lescot en zijn zuster Elaine; Zijne Excellentie Turenne Carrié: de Consul-Generaal der Nederlanden Robert Stark en zijn dochter; de Agent der K.L.M. de Heer Herman Burgers en Mevrouw; het gevolg van de Prinses: Jonkheer Van Tets en Mevrouw en Dr. Dirk A. Ysselstijn, directeur van de K.L.M.

Hier moet uw verslaggever toch even van zijn zakelijke reportage afwijken, want er was iets biezonders met het menu, dat hij u hier laat volgen:

Hors d'oeuvres-cariés; Sarde Farcie; Hutspot; Pigeonneaux Rôtis Petits pois Bananes à l'Haïtienne; Asperges Sauce hollandaises; Dessert; Pudding diplomate; vins, liqueurs, café.

Hutspot. Deze biezondere attentie van Haïti's President heeft een biezondere indruk op Prinses Juliana gemaakt. Was het niet, dat met Leiden de eigenlijke bevrijding begon? Was het niet door de alles opofferende hulp van den groten Willem den Zwijger, dat met Leiden onze eigenlijke onafhankelijkheid een begin nam? En gaf hij niet aan de stad Leiden de universiteit, waaraan onze Prinses heeft gestudeerd? En wederom, weten wij niet allen, dat Nederland eens weer bevrijd zal zijn, zoals Leiden werd ontzet? En is niet wederom het Huis van Oranje ons grootste pand voor deze bevrijding? De Prinses was dan ook zeer ontroerd en nog te meer toen Zij bemerkte, dat Haïti's regering zo volkomen op de hoogte van de waarde van dit traditionele gerecht voor Nederland is.

Na afloop van het dejeuner moest echter weer spoedig de verdere reis worden aangetreden.

Afscheid.

Nog eens ging het de wonderlijk mooi gelegen weg van de „Manoir des Lauriers naar beneden, deze keer echter niet bergwaarts gericht, maar met telkens weer veranderde aspect van de zee voor de stoet, en weldra was het vliegveld weer bereikt. Hier bedankte de Prinses in het biezonder den amateur-kok, die nooit in zijn leven zou hebben geloofd, dat hij ooit voor onze geliefde Prinses zou hebben mogen koken en nam, zichtbaar onder de indruk afscheid van allen, die Haar op zulk hartelijke wijze hebben welkom geheten. Om 13 uur verliet Haar vliegtuig het vliegveld.

Prinses Juliana is dit keer niet op Curaçao en Aruba geweest. **Zij kon echter tamelijk gewis verzekeren, dat dit uitstel geen afstel zou zijn.** En ook, zoals Zij President Lescot zeide, dat Zij zich in Haïti thuis, echt thuis had gevoeld. Als speciaal aandenken aan Haïti heeft Zijne Excelentie President Dr. Elie Lescot onzer Prinses nog enige kleine beeldhouwwerkjes meegegeven. En bij Haar afreis droeg Zij als corsage enige prachtige Haïtiaanse orchideën, Haar door Mevrouw Lescot aangeboden.

Het bezoek van Prinses Juliana is nu weer voorbij. Maar onze Prinses heeft in deze paar uren een band van vriendschap tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Haïti geschapen, hechter dan deze ooit is geweest. Haïti is zeer onder de indruk van de hoge eer, die het door het bezoek van onze Prinses is bewezen. Het dagblad „Le Soir" heeft aan het Hoge Bezoek een speciaal nummer gewijd.

Onze Haïtiaanse bondgenoten diep ontroerd.

Het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft een diepe indruk achtergelaten op geheel Haïti en ik vermeen ook wederom dat de ontvangst niet heeft nagelaten Onze Prinses diep te ontroeren.

Uit de aard der zaak heeft uw verslaggever overal een beetje rondgeneusd en zijn oor te luisteren gelegd, zoals wij dat zo mooi zeggen. Maar met dat liggende luisterende oor heeft hij toch een heleboel kunnen horen dat iemand gewoonlijk dikwijls ontgaat. In de eerste plaats betekent het bezoek van Prinses Juliana ongelooflijk veel voor Haïti. Het is een bewijs, dat Onze Prinses denkt en voelt, — hoe kon het anders? — zoals ieder rechtgeaard Nederlander behoorde te doen. Wij hebben een onafhankelijkheidsoorlog gevochten, die ons vrijheid, niet alleen politiek, maar ook persoonlijke vrijheid heeft gebracht. Wat velen, die Nederland niet kennen, niet weten of kunnen begrijpen, is dat Nederland, ofschoon het een Koninkrijk is, democratischer en republikeinser is dan de meeste republieken. In ons land bestaan geen vooroordelen van ras. Ons echte Nederland, waarop wij zo trots zijn, heeft die middeleeuwse begrippen al eeuwen geleden overwonnen.

En zo voelt Haïti plotseling, dat het van Nederlandse zijde geen holle woorden zijn, wanneer wij beweren, dat bij ons gelijkheid van geloof en ras bestaat.

Maar andererzijds heeft uw verslaggever ook, overal waar hij kwam kunnen horen en voelen, dat het eenieder bekend was, dat Prinses Juliana, in ons eigen land, niet alleen als Prinses, maar alles tezamen genomen zo ongelooflijk geliefd is, dat een ieder dan ook alles en alles zou willen en trachten te doen om Haar een kleine attentie te bewijzen. De Prinses heeft moeten voelen, hoezeer allen hebben gepoogd Haar in den vreemde te hergeven, wat Haar momenteel onmogelijk is, in Ons eigen Nederland te krijgen.

Zoals uw verslaggever reeds schreef, de ontvangst was, naar het oordeel van ingewijden, een meesterstuk van protocol. Maar bij al die maitrise had de ontvangst koel of stijf kunnen zijn. Maar dit was het buitengewone in alles: hoewel alles tot in de puntjes was voorbereid, hoewel zich dan ook niet de kleinste hapering of onnauwkeurigheid heeft voorgedaan, is het geheel geen enkel ogenblik stijf of koud geweest. Uit iedere geste heeft de werkelijke innerlijke behoefte gesproken der Prinses aangenaam te zijn, Haar, waar Zij ook ging, te doen voelen, dat men gelijktijdig Haar beminnelijke persoonlijkheid, het Huis van Oranje en Nederland wilde eren.

Zo was bv. de salon in de residentie van den President geheel met margarieten versierd. Margrieten en Oranje „Afrikaantjes" zeggen wij in Nederland. Soucis heten ze hier. En tussen al die wite margrieten staken hier en daar een paar rode en blauwe bloemen. Op dezelfde wijze was ook de tafel versierd. De taart, die Mevrouw Lescot der Prinses aanbood voor de reis, was wit geglaceerd, met het wapen van het Koningshuis boven op.

De Prinses had Haar gastgevers dan ook geen grotere vreugde kunnen bereiden dan door te zeggen, zoals Zij dit deed bij het binnentreden in de Manoir des Lauriers, dat Zij zich voelt alsof Zij weer thuis komt. Er is werkelijk

(Vervolg op pagina 2).

SCHAAKVERENIGING „CURAÇAO"

De secretaris van de S.V. „Curaçao" schrijft

Op 18 November werd in de Club „Trianon" de vierde wedstrijd gespeeld tussen de 2 tientallen der Schaakverenigingen „Curaçao" en „Dr. Max Euwe". De hieraan voorafgaande ontmoetingen werden alle in het voordeel van „Curaçao" beslist en door thans ook de vierde wedstrijd met 7—3 te winnen, kwam de uitgeloofde fraaie beker definitief in het bezit van de Schaakvereniging „Curaçao".

De gedetailleerde uitslag luidt als volgt:

S. V. „Curaçao"		S. V. „Dr. Max Euwe"		
S.W. v.d. Meer	—	C. Donker	1—0	
F. A. Nouel	—	E. W. Veldman	1—0	
C. Vinck	—	J. P. de Groot	0—1	
W. Taytelbaum	—	J. Brugman	0—1	(Default)
R. van Heulen	—	A. C Oberg	1—0	
H. v.d. Weide	—	S Mey	0—1	
Rigaud	—	P. Hoedemaker	1—0	
H. Perlman	—	Th. Goedendorp	1—0	
P. de Jong	—	B. M. v. Doeland	1—0	
L. Zuiverloon	—	A. de Blieck	1—0	
			7—3	

Hierdoor is de eindstand als volgt geworden:

20 Mei:	„Curaçao" — „Dr. Max Euwe"	7½	—	2½
15 Juli :	„Curaçao" — „Dr. Max Euwe"	8	—	2
19 Aug.:	„Curaçao" — „Dr. Max Euwe"	6	—	4
17 Nov.:	„Curaçao" — „Dr. Max Euwe"	7	—	3
	Totaal:	28½	—	11½

Teneinde een overzicht te krijgen over de individuele praestaties der spelers van de Schaakvereniging „Curaçao", volgt hieronder een ranglijst:

Naam:	Gesp.	Gew.	Verl.	Bord No.
F. A. Nouel	4	4	0	1—2—2—2
S. van Raalten	3	3	0	10—10—9—0
R. van Heulen	4	2½	1½	6—5—5—5
C. L. Helmeyer	2	2	0	5—0—6—0
O. L. Labega	2	2	0	0—7—4—0
H. Perlman	2	2	0	0—8—0—8
P. de Jong	2	2	0	0—9—0—9
W. Taytelbaum	3	2	1	4—3—0—4
S. W. v.d. Meer	4	2	2	8—1—1—1
C. Vinck	4	2	2	3—4—3—3
M. Gandelman	1	1	0	2—0—0—0
Rigaud	1	1	0	0—0—0—7
L. Zuiverloon	1	1	0	0—0—0—10
H. v.d. Weide	2	1	1	0—0—7—6
W. de Leon Jr.	2	1	1	9—6—0—0
L. Lansberg	1	0	1	7—0—0—0
M. J. Huith	1	0	1	0—0—8—0
A. Hessels	1	0	1	0—0—10—0

Momenteel is de strijd nog gaande tussen de beide eerste tientallen der Verenigingen „Curaçao" en „Dr. Max Euwe", welke zeer weinig in kracht verschillen. Na 4 ontmoetingen is de stand thans gelijk (2—2). De uitslagen waren als volgt:

21 April	„Dr. Max Euwe" — „Curaçao"	7 — 3
17 Juni	„Dr. Max Euwe" — „Curaçao"	3½— 6½
16 Sept.	„Dr. Max Euwe" — „Curaçao"	3½— 6½
21 Oct.	„Dr. Max Euwe" — „Curaçao"	6½— 3½
	Totaal	20½—19½

Voor deze wedstrijd is eveneens eenbeker uitgeloofd welke in het bezit zal komen van de vereniging, die 4 x achter elkaar of 6 x in totaal gewonnen heeft.

Tenslotte zal het het schaaklievend publiek interesseren te vernemen, dat de bekende schaker, de Heer C. F. van Tongerloo, bereid gevonden is om op Donderdag 9 December as. in de Club „Trianon" een simultaan-séance te geven. De Heer Van Tongerloo is ongetwijfeld een der beste schakers van ons eiland, zodat ons een interessante avond en een spannende strijd te wachten staat.